
Vergaderjaar 2013–2014

33 454

Rapportages Voorzitter Europese Raad: «Naar een echte economische en monetaire unie»

BB

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 oktober 2013

Hierbij bied ik u aan, mede namens de Minister-President, het verslag van de Europese Raad van 24 en 25 oktober 2013.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

VERSLAG VAN DE EUROPESE RAAD VAN 24 EN 25 OKTOBER 2013

Het hoofdthema op deze Europese Raad was herstel van economische groei en vergroting van concurrentiekracht in Europa, waarbij de onderwerpen digitale economie, innovatie en diensten centraal stonden. Daarbij werd ook gesproken over de mediaberichten over mogelijke inlichtingenactiviteiten van de Verenigde Staten, waarover de staats-hoofden en regeringsleiders een gezamenlijke verklaring aannamen. Daarnaast werd tijdens de Europese Raad gesproken over andere thema's van economisch en sociaal beleid, zoals jeugdwerkloosheid, financiering van de economie en het terugdringen van regeldruk («*regulatory fitness*»). Ook is gesproken over de Bankenunie, waarbij de president van de ECB, de heer Draghi, een presentatie heeft gegeven over de aanstaande doorlichting van het Europese bankwezen door de ECB. Tenslotte is gesproken over het Oostelijk Partnerschap en over migratiestromen in het licht van de recente tragische gebeurtenissen in de Middellandse Zee.

De bijeenkomst begon met de gebruikelijke gedachtewisseling met de voorzitter van het Europees parlement, Martin Schulz¹ (toespraak bijgevoegd).

Digitale economie, diensten en innovatie

Digitale economie

Er bestond overeenstemming onder de leden van de Europese Raad dat een sterke digitale economie van vitaal belang is voor Europese groei en concurrentiekracht in een geglobaliseerde wereld. Minister-president Rutte heeft verwelkomd dat de Europese Raad agenda dit keer ruime aandacht besteedt aan dit thema dat veel potentieel biedt om groei en banen te creëren. Hij verwees daarbij naar een bijeenkomst die hij samen met Commissaris Kroes aan de vooravond van de Europese Raad had met jonge ondernemers van digitale start-up bedrijven. De boodschap van deze bedrijven was helder: het verwijderen van obstakels voor de digitale economie geeft ruim baan aan creativiteit en ondernemerschap en daarmee economische groei.

De Europese Raad heeft opgeroepen tot het spoedig aannemen van maatregelen om de kosten van breedband ontwikkeling te verminderen. Tevens heeft de Europese Raad de Commissie en lidstaten opgeroepen zich in te spannen voor verdere ontwikkeling van technologieën als Big Data en Cloud Computing. De Europese Raad heeft de ambitie herhaald om de Digitale Interne Markt in 2015 te realiseren. Daarbij is opgeroepen haast te maken met wetgevende voorstellen op het terrein van e-commerce. Voorts is onderstreept dat een modernisering van het Europese auteursrecht noodzakelijk is. Tenslotte heeft de Europese Raad de presentatie van de voorstellen van de Commissie voor versterking van de interne telecommarkt verwelkomd en ertoe opgeroepen deze goed te bestuderen zodat er tijdig besluitvorming over kan plaatsvinden.

De Europese Raad heeft gesproken over het pakket aan voorstellen op het terrein van gegevensbescherming en cyber-veiligheid en opgeroepen tot tijdige aannahme van deze voorstellen als onderdeel van de inzet om de Digitale Interne Markt in 2015 te voltooien. Samen met anderen heeft Minister-President Rutte daarbij aandacht gevraagd voor de administratieve lasten die deze voorstellen voor het bedrijfsleven met zich meebrengen. In het kader van de recente berichten rondom mogelijke

¹ Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning onder griffie nr. 153807.01.

inlichtingenactiviteiten van Amerikaanse diensten benadrukten de staatshoofden en regeringsleiders dat inlichtingenvergaring van vitaal belang is voor de strijd tegen terrorisme. Een partnerschap tussen de Verenigde Staten en Europa dat gebaseerd is op wederzijds vertrouwen is daarbij onontbeerlijk. Daartoe zal langs twee lijnen worden gewerkt: de EU-VS werkgroep inzake gegevensbescherming zal zijn werk snel en constructief voortzetten en tegelijkertijd zullen Frankrijk en Duitsland bilaterale gesprekken met de Verenigde Staten houden teneinde te komen tot een overeenstemming over wederzijdse betrekkingen op inlichtingen-terrein. Andere lidstaten kunnen zich hierbij aansluiten. Nederland beoordeelt het initiatief van Duitsland en Frankrijk positief, neemt hierover contact op met beide landen, en zal aan dit initiatief waar mogelijk een actieve bijdrage leveren.

Diensten en Handel

Bij het onderwerp diensten heeft Minister-President Rutte gepleit voor actie om het volle potentieel van de dienstenrichtlijn te benutten, waarbij de Commissie is aangespoord de lidstaten aanvullende richting te geven bij het identificeren van disproportionele maatregelen. Tezamen met een aantal gelijkgezinde lidstaten heeft Nederland gepleit voor ambitieuze conclusies op het onderdeel diensten. De Europese Raad heeft het belang benadrukt van wederzijdse evaluatie van gereguleerde beroepen. Deze evaluatie dient uit te monden in een vermindering van het aantal gereguleerde beroepen. De Europese Raad verwelkomde het politieke akkoord tussen de EU en Canada over de hoofdelementen van een Comprehensive Economic and Trade Agreement.

Innovatie

De Europese Raad heeft onderstreept dat lidstaten blijvend moeten investeren in onderzoek en innovatie. Monitoring van innovatie-activiteit vindt plaats in het kader van de Europa 2020 strategie. De Europese Raad nam nota van het voorstel van de Commissie voor een indicator voor het meten van innovatie-output. Minister-president Rutte heeft aangegeven dat deze indicator verder verdiept moet worden, teneinde rekening te houden met sectorale verschillen tussen landen.

Economisch en Sociaal beleid

Financiering van de economie

De Europese Raad stond stil bij de voorstellen van de Commissie en de Europese Investeringsbank (EIB) voor een instrument om kredietverlening aan het MKB te bevorderen. Daarbij is andermaal opgeroepen tot het verruimen van «joint risk sharing instruments» tussen Commissie en EIB. Dit betekent dat met de inzet van structuurfondsen garantiestelling en/of securitisatie door de EIB-groep voor MKB-kredieten mogelijk wordt gemaakt. In de conclusies wordt – conform Nederlandse wens – aangegeven dat het gebruik van structuurfondsmiddelen voor dit doel op basis van vrijwilligheid dient te geschieden. Minister-president Rutte heeft aangegeven dat ook financiering via andere middelen dan de structuurfondsen mogelijk moet zijn.

Gezonde regelgeving

President Barroso ging tijdens zijn interventie in op de onlangs gepresenteerde Commissie-mededeling inzake Gezonde Regelgeving (*Regulatory Fitness – REFIT*). Zoals reeds in de geannoteerde agenda is gesteld, concentreert het REFIT-programma zich op vereenvoudiging, intrekking en

evaluatie van regelgeving. REFIT is gericht op eenvoudiger en beter uitvoerbare EU regelgeving en vermindering van EU-regeldruk. President Barroso heeft daarbij aangegeven dat REFIT draait om het op de juiste manier gebruik maken van bevoegdheden. Minister-president Cameron heeft in dit verband aandacht gevraagd voor het initiatief «Cut EU Red Tape» van het Britse bedrijfsleven, dat eveneens gericht is op het verminderen van administratieve lastendruk voor het bedrijfsleven, met bijzondere aandacht voor het MKB.

Minister-president Rutte heeft beide initiatieven verwelkomd, aangezien Nederland al langere tijd aandacht vraagt voor vermindering van regeldruk. Tevens heeft hij aandacht gevraagd voor de Nederlandse subsidiariteitsexercitie die raakvlakken vertoont met het thema vermindering van administratieve lastendruk. Op Nederlands verzoek is aandacht voor de begrippen subsidiariteit en proportionaliteit toegevoegd aan de conclusies over REFIT. De Europese Raad heeft de stappen voor het verminderen van administratieve lasten van zowel de lidstaten als de EU verwelkomd en de Commissie opgeroepen het REFIT programma snel te implementeren. De Europese Raad zal hier in juni 2014 op terugkomen en daarnaast jaarlijks in het kader van het Europees Semester aandacht besteden aan vermindering van regeldruk.

Sociale Dimensie en jeugdwerkloosheid

De Europese Raad heeft het belang onderstreept van een snelle implementatie van het *Youth Employment Initiative* dat operationeel dient te zijn in januari 2014. De Europese Raad verwelkomde de conferentie over jeugdwerkloosheid die op 12 november a.s. in Parijs zal worden gehouden.

De Europese Raad verwelkomde de mededeling van de Commissie over de sociale dimensie en gaf aan dat de voorstellen voor het gebruik van aanvullende instrumenten (zoals bijvoorbeeld het Werkgelegenheid en Sociaal Scoreboard in het kader van het bestaande werkgelegenheidsrapport) reeds volgend jaar in het Europees Semester gebruikt moeten worden. Belangrijk is dat de Europese Raad daarbij heeft aangegeven dat een versterkte coördinatie van werkgelegenheids- en sociaal beleid de nationale bevoegdheden van lidstaten op deze terreinen onverlet dient te laten en dat deze in lijn moet zijn met bestaande procedures. De Europese Raad heeft daarbij gewezen op het belang van sociale dialoog met de sociale partners.

Economische en Monetaire Unie

De Europese Raad heeft gesproken over versterkte coördinatie van economisch beleid, waarbij politiek *ownership* van de lidstaten dient te worden vergroot en de implementatie van aanbevelingen meer aandacht moet krijgen. De versterkte coördinatie dient zich met name te richten op beleidsterreinen die positieve effecten hebben op het functioneren van de EMU, op het versterken van concurrentiekracht en op het creëren van werkgelegenheid. De Commissie zal een overzicht opstellen van de mate waarin landenspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester in de lidstaten geïmplementeerd worden. In december a.s. zal de Europese Raad op het onderwerp van versterkte economische coördinatie terugkomen, mede op basis van een Mededeling van de Commissie die in november wordt verwacht.

Met betrekking tot de Bankenunie heeft de president van de ECB, de heer Draghi, de ER geïnformeerd over de doorlichting («*comprehensive assessment*») van het Europese bankwezen die vanaf november 2013 zal

worden uitgevoerd door de ECB. Deze doorlichting, die 12 maanden zal duren, betreft rond de 130 Europese banken uit 18 lidstaten en bestaat uit drie onderdelen: een *supervisory assessment*, een *asset quality review* en een *stress test*. In zijn betoog heeft de heer Draghi het belang benadrukt van het bestaan van adequate regelingen in lidstaten (inclusief regelgeving voor private bijdragen en nationale publieke *backstops*), teneinde om te kunnen gaan met eventuele problemen met bankbalansen die aan het licht kunnen komen bij de doorlichting van de bankbalansen.

De Europese Raad bevestigde de intentie om dit jaar in de Raad een akkoord te bereiken over het Single Resolution Mechanism. Over deze verordening heeft geen uitgebreide discussie plaatsgevonden, aangezien de details ervan nog onderwerp van bespreking zijn op niveau van de Ministers van Financiën. De Europese Raad heeft de Eurogroep opgeroepen de richtlijnen voor directe herkapitalisatie van banken uit het ESM te finaliseren, zodat directe herkapitalisatie vanuit het ESM mogelijk is nadat het Single Supervisory Mechanism effectief is geworden. De Eurogroep is hierover op hoofdlijnen al tot overeenstemming gekomen, zoals weergegeven in de Kamerbrief van de Minister van Financiën van 2 juli 2013 (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1067).

Oostelijk Partnerschap

De Europese Raad heeft aangegeven uit te zien naar de Top van het Oostelijk Partnerschap in Vilnius op 28 en 29 november a.s. De Europese Raad heeft de bereidheid uitgesproken tot het ondertekenen van een Associatie Akkoord inclusief een *Deep and Comprehensive Free Trade Area* met Oekraïne. Of een dergelijke ondertekening ook zal plaatsvinden, is afhankelijk gesteld van «vastberaden actie en tastbare voortgang» aan Oekraïense zijde op het terrein van de rechtsstaat. De kabinetspositie ten behoeve van de Top is uw kamer toegegaan op 4 oktober jl. (Kamerstuk 21 501-20 nr. 810).

Migratiestromen in het Middellandse Zee gebied

De Europese Raad stond uitgebreid stil bij de tragische gebeurtenissen van de afgelopen weken in het Middellandse Zee gebied. Gerichtte acties dienen te worden ondernomen teneinde in de toekomst dergelijke humanitaire tragedieën te voorkomen. Daarbij is verwezen naar de beginselen van solidariteit en gedeelde verantwoordelijkheid. De Europese Raad heeft gewezen op het belang van het aanpakken van de onderliggende oorzaken van migratiestromen door samenwerking met de landen van oorsprong en de transitlanden. Daarbij spelen zowel ontwikkelingssamenwerking als ook een effectief terugkeerbeleid een rol. Tevens dient de strijd tegen mensensmokkel te worden opgevoerd.

De Europese Raad heeft bovendien opgeroepen tot een versterking van de activiteiten van Frontex in de regio. In dit verband heeft Minister-President Rutte melding gemaakt van het Nederlandse voornemen om op korte termijn een surveillancevliegtuig van de kustwacht ter beschikking te stellen aan Frontex. De Taskforce voor het Middellandse Zee gebied is uitgenodigd prioritaire acties uit te werken. De Commissie zal daarover verslag uit brengen aan de JBZ Raad van 5-6 december, waarna het voorzitterschap zal rapporteren aan de Europese Raad van 19 en 20 december. Het onderwerp migratie/asiel zal uitgebreid aan de orde komen op de Europese Raad van juni 2014.